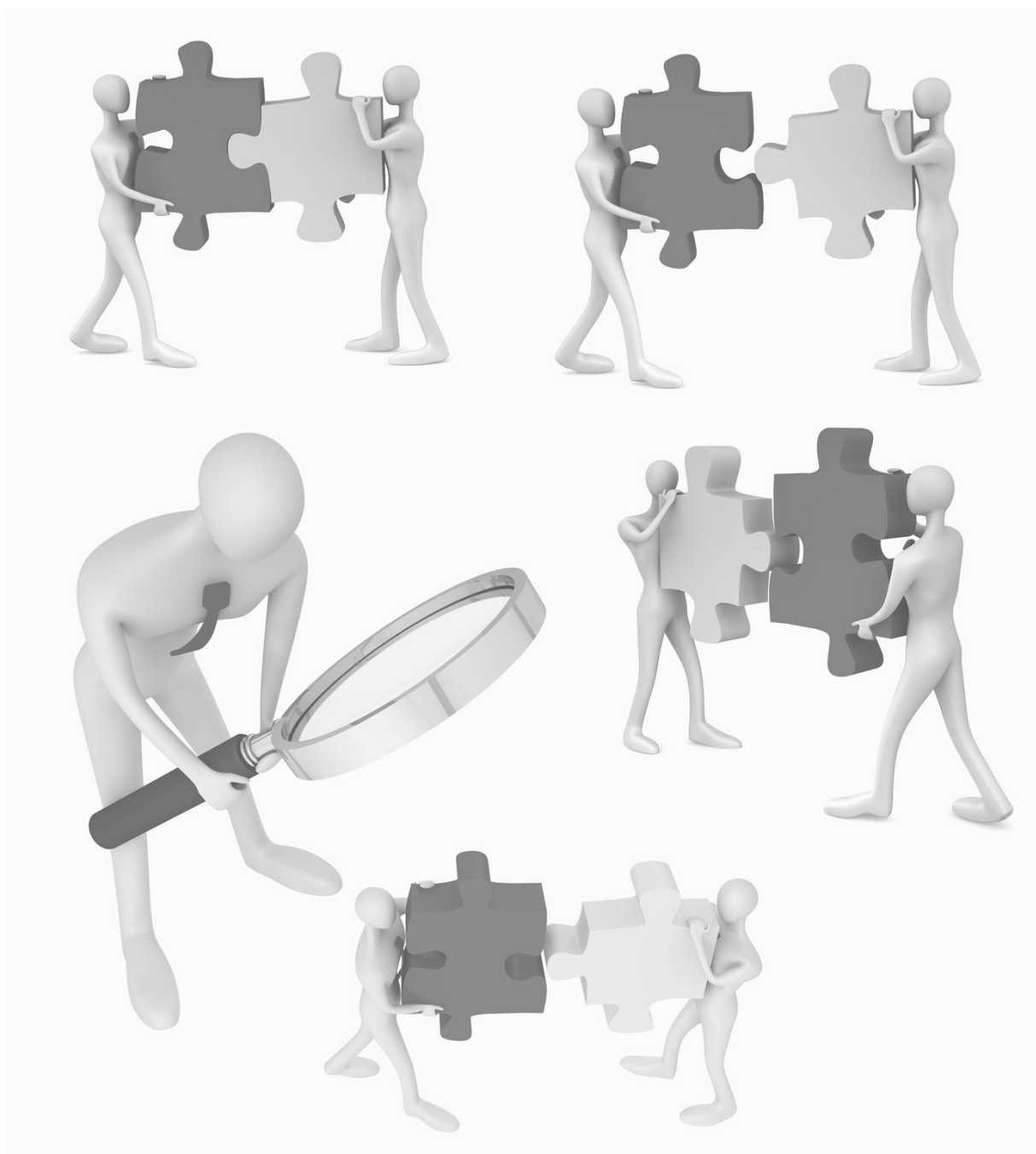

Årsberetning 2017 for det eksterne socialfaglige tilsyn med tilbud til borgere med særlige behov

Familie- og Beskæftigelsesforvaltningen

Indhold

Lovgivning og historik.....	3
Samarbejdet med BDO	3
Samarbejdet med Socialtilsyn Nord.....	3
Årsberetning.....	4
Tilsyn fra BDO	4
Tilsyn fra Socialtilsyn Nord.....	4
Medicintilsyn	6
Risikobaseret tilsyn	6
Tilbudsportalen	6
Særligt for plejefamilieområdet	7
Klagesager	8
Målsætninger og fokus for tilsynet 2018.....	8
Bilag 1 - Tilbudsliste	9

Lovgivning og historik

Aalborg Kommune har pligt til at føre tilsyn med, hvordan de kommunale opgaver løses på tilbuddene til borgere med særlige behov. Ud fra en grundtanke om ikke at føre tilsyn med sig selv, blev der sammen med Ældre- og Handicapforvaltningen tilbage i 2006 truffet en beslutning om, at en ekstern leverandør skulle føre et socialfagligt tilsyn i tilbud til borgere med særlige behov. Med tilsynsreformen, der trådte i kraft fra 2014, er det driftsorienterede tilsyn med en række af forvaltningens tilbud overgået til Socialtilsyn Nord. Af bilag 1 fremgår det, hvilke tilbud, der henholdsvis er omfattet af tilsyn fra BDO og fra Socialtilsynet.

Indhold og retningslinjer for det socialfaglige tilsyn er beskrevet i *Retningslinjer og organisering i Børne- og Familieafdelingen for det eksterne socialfaglige tilsyn*. Retningslinjerne kan findes på [KLIK](#).

Materiale vedrørende tilsynet fra socialtilsynet kan findes på [Socialstyrelsens hjemmeside](#). Herunder også [kvalitetsmodellen](#), som tilbuddene bliver vurderet og scoret efter.

De centrale regler for det driftsorienterede tilsyn:

- Retssikkerhedsloven § 16
- Serviceloven § 4
- Serviceloven § 148a
- Bekendtgørelse nr. 150 af 16. februar 2015 om tilbudsportalen

De 7 temaer i kvalitetsmodellen:

1. Uddannelse og beskæftigelse
2. Selvstændighed og relationer
3. Målgruppe, metoder og relationer
4. Sundhed og trivsel
5. Organisation og ledelse
6. Kompetencer
7. Fysiske rammer

Samarbejdet med BDO

Den hidtidige kontrakt med Revas ApS udløb 31.12.2016. Forvaltningen gennemførte sammen med Ældre- og Handicapforvaltningen i 2016 et nyt udbud på opgaven. Efter endt udbudsrunde godkendte Familie- og Socialudvalget den 14.10.2016 valget af BDO Danmark som leverandør af eksternt socialfagligt tilsyn fra 1.1.2017. Der har således i 2017 været fokus på implementering af den nye kontrakt og samarbejdet med BDO.

Forvaltningen har henover året løbende været i god dialog med BDO og samarbejdet om både konkrete sager og tilsynet generelt. Et godt samarbejde og en konstruktiv dialog med den eksterne leverandør er afgørende for at kunne løfte myndighedsansvaret for tilsynsopgaven.

Alle aftaler i kontrakten er efterlevet i 2017, både ift. rettidighed, fordeling af tilsyn henover året, antallet af tilsyn m.v..

Samarbejdet med Socialtilsyn Nord

Der er siden 2014 blevet oparbejdet et udmærket samarbejde og en god dialog med Socialtilsyn Nord. Men det skal dog bemærkes, at lovgivningen og samarbejdet til tider kan forekomme bureaukratisk og virke hindrende for den nødvendige fleksibilitet i driften. Udfordringer i lovgivningen eller i samarbejdet generelt tages løbende op i Den Administrative Styregruppe for rammeaftalen (DAS), ligesom det også er et tilbagevendende opmærksomhedspunkt i 6-by regi.

Det er forvaltningens oplevelse, at man på tilbuddene langt hen ad vejen er lykkedes med at få den fornødne fleksibilitet indarbejdet i godkendelserne. Både dialogen og sagsbehandlingstider ved Socialtilsynet i forbindelse med ansøgninger om dispensation og

væsentlige ændringer i godkendelsen har overvejende været tilfredsstillende i 2017. Ligesom forvaltningen i løbet af 2017 generelt har været i god dialog med Socialtilsyn Nord i både konkrete sager og generelt.

Muligheden for at opnå fleksibilitet igennem midlertidige dispensationer er med en Ankestyrelsesafgørelse opført fra 2018 (fx. midlertidig ophold i sommerhus, midlertidig overbelægning eller en midlertidig særlig indsats). Dette kan i 2018 vise sig at blive en udfordring både for driften og for konkrete borgere. Det er ikke ualmngeligt, at der opstår akutte situationer, hvor en midlertidige løsning kan være den bedste løsning for en konkret borger – og det kan lade sig gøre uden øvrige borger bliver unødigt påvirket, men indsatsen falder uden for tilbuddet generelle godkendelse..

Årsberetning

For tilbuddene omfattet af både BDO og socialtilsynet er det generelle billede, at der er god kvalitet i ydelserne. Metode og tilgang til tilsynet er forskelligt, om det er BDO eller socialtilsynet, der fører tilsynet.

Fra BDO er tilgangen til det socialfaglige tilsyn mere dialogbaseret med hovedvægt på læring og udvikling. Om end de omfattede tilbud fra 2017 også scores på en 5 trinsscale, som tilbuddene underlagt Socialtilsynet, hvilket ikke var tilfældet under Revas ApS.

Kontrolaspektet er væsentligt mere fremtrædende i tilsynet fra socialtilsynet. Kvalitetsmodellen anvendes systematisk i tilsynet og tilbuddene bliver scoret på temaerne i modellen. Tilsynet fra socialtilsynet indeholder i øvrigt også et økonomisk tilsyn med tilbuddene.

Tilsyn fra BDO

BDO har i deres årsrapport 2017 samlet indtrykkene fra tilsynet for året for henholdsvis tilsyn med særlige dagtilbud, private pasningsordninger og medicintilsyn, jf. indstillingens bilag 2, Årsrapport fra BDO. Hovedindtrykket fra tilsynet er overvejende positivt på alle områder og på alle temaer, jf. årsrapporten.

Årsrapporten indeholder en række anbefalinger på de tre områder. Der følges ledelsesmæssigt op lokalt på de anbefalinger, som de enkelte tilsynsbesøg har givet anledning til. Ligeledes inddrages anbefalingerne generelt i det videre udviklingsarbejde på områderne.

Tilsyn fra Socialtilsyn Nord

Rapporterne fra socialtilsynet efterlader generelt et indtryk af god kvalitet på tilbuddene (jf. tidligere omtalte [kvalitetsmodel](#)). Scoringerne på tilbuddene ligger i langt de fleste tilfælde mellem 3 til 5 (3: i middel grad opfyldt, 4: I høj grad opfyldt og 5: I meget høj grad opfyldt).

Årsag og handling ift. de enkelte scoringer på 1-2 samt varslede påbud (1: I meget lav grad opfyldt, 2: i lav grad opfyldt) ses i nedenstående:

Score	Årsag	Tilbud	Handling
2	Indikator: <i>"De fysiske rammer afspejler at tilbuddet er borgernes hjem"</i>	Davids Allé	Der arbejdes løbende på at sikre oplevelsen af hjemlighed for de unge, der midlertidigt har bolig i

	Det blev fra en ung udtrykt under tilsynet, at man ikke anser Davids Alle som et hjem, men en midlertidig foranstaltning. Den unge oplyser, at det er hyggeligt og denne trives, men det er ikke et hjem.		fællesfunktionen. Det er hensigten, at de unge primært skal have egen bolig ude i byen.
2	Indikator: ”Sygefraværet blandt medarbejderne er ikke på højere niveau end sammenlignelige Arbejdspladser”	Specialinstitutionen Bøgen	Det høje sygefravær skyldes primært, at 5 medarbejdere er langtidssygemeldt og 2 medarbejdere er på barselsorlov.
3	Påbud varslet ift.: 1. At det sikres, at medarbejdere og ledelse har kendskab til lovgivningen omkring samtykke. 2. Det skal sikres, at der ikke forekommer indgreb i borgernes selvbestemmelsesret som ikke er hjemlet i lovgivningen.	Kirkens Korshær	Påbud afværget igennem dialog med Socialtilsynet, fremsendesle af redegørelser og justering af husregler
3	Påbud varslet ift.: Det skal sikres, at der ikke forekommer indgren i borgernes selvbestemmelsesret.	Krisecentret for kvinder	Påbud afværget igennem dialog med Socialtilsynet, fremsendesle af redegørelser og justering af husregler

Scoringerne offentliggøres ikke, men vurderingerne bag kan på temaniveau findes på [tilbudsportalen](#) under de pågældende tilbud. Eksempel på en tilsynsrapport fra Socialtilsynet er vedlagt som indstillingens bilag 4 (Tilsynsrapport fra Krisecentret for kvinder hvori ovenstående påbud omtales).

Socialtilsynene udgav i sommeren 2017 en samlet [årsrapport for tilsynet i 2016](#). Rapportens overordnede konklusion er, at der generelt er god kvalitet i de sociale tilbud i regionen. Der listes en række generelt udviklingspunkter op ift. henholdsvis børne, og unge området, voksenområdet og plejefamilieområdet, jf. rapporten.

I forhold til socialtilsynets anbefalinger både overordnet, generelt og konkret er det forvaltningens vurdering, at der på alle niveauer løbende arbejdes konstruktivt og målrettet for at optimere praksis og imødekomme anbefalingerne.

Socialtilsynets årsrapport for 2017 vil blive offentliggjort på [socialtilsynets hjemmeside](#) senest 1. juli 2018.

Medicintilsyn

Fra 2010 og frem til tilsynsreformen trådte i kraft i 2014 førte Revas ApS medicintilsyn i de fleste tilbud til børn, unge og familier med særlige behov. Årene med medicintilsyn fra Revas ApS har bidraget til en god udvikling af praksis på området. For at fastholde fokus på den gode praksis, følges der generelt og konkret op på medicinhåndtering fra konsulent i Børne- og Familie sekretariatet.

På de tilbud, hvor en del af kerneopgaven er medicinhåndtering, førte BDO i 2017 fortsat et eksternt tilsyn med medicinhåndteringen. Det drejer sig om Astma- og allergibørnehaven Hyldehaven og Substitutionsbehandlingen. Fra 2017 er den specialiserede modtagelse på Svenstrupgård også blevet omfattet.

Medicintilsynet har givet anledning til anbefalinger på henholdsvis Hyldehaven og Svenstrupgård. Der er fulgt ledelsesmæssigt op lokalt på anbefalingerne.

Risikobaseret tilsyn

Fra 2017 trådte lovgivningen om Styrelsen for Patientsikkerheds nye risikobaserede tilsyn i kraft. Det betyder blandt andet, at der er flere nye typer af tilbud, som skal have tilsyn fra 2017 fra det, der tidligere hed *Embedslægeinstitutionen Nord* - og nu er omdøbt til *Styrelsen for Patientsikkerhed, Tilsyn og Rådgivning Nord*.

Der er opstillet en række målepunkter for tilsynet med bosteder. Det risikobaserede tilsyn på bosteder handler primært om medicinhåndtering.

Materiale vedrørende det risikobaserede tilsyn kan findes på [styrelsens hjemmeside](#). Herunder også [målepunkterne](#), som tilbuddene bliver vurderet efter.

Ingen af bostederne i Familie- og Beskæftigelsesforvaltningen modtog i 2017 et risikobaseret tilsyn fra styrelsen for patientsikkerhed. Men der vurderes at være et behov for at der i 2018 sætte fokus på efterlevelsen af målepunkterne.

Formål med det risikobaseret tilsyn:
Det skal være trygt at være borger alle steder i sundhedsvæsenet.
Tilsynsbesøgene er ikke kun en kontrol, men også en læringssituation, hvor dialog om patientsikkerheden vægtes højt.
Styrelsen for Patientsikkerhed lægger vægt på, at der er et godt samarbejde med alle interessenter, for det styrker den vidensformidling og læring, som er nødvendig for at øge patientsikkerheden.

Tilbudsportalen

For tilbud, der er omfattet af tilbudsportalen anvendelsesområde, men ikke er omfattet af socialtilsynet har forvaltningen ansvaret for både indberetning og godkendelse (jf. bilag 1). Forvaltningen skal påse, at de offentlige oplysninger er i overensstemmelse med de faktiske forhold. På de fleste tilbud er indberetningerne opdateret og i overensstemmelse med de faktiske forhold. Men der er fortsat på enkelte tilbud behov for, at forvaltningen rykker for opdatering af oplysningerne. Kvalitetssikring og opdateringen af oplysningerne på tilbudsportalen vil fortsat være et fokuspunkt i 2017.

For tilbud omfattet af socialtilsynet har forvaltningen alene ansvaret for at indberette og opdatere oplysninger, så de til stadighed er i overensstemmelse med de faktiske forhold. socialtilsynet godkender de indberettede oplysninger og fører tilsyn med disse. En stor del af tilsynet fra socialtilsynet er lagt an på indberetningerne på tilbudsportalen. De godkendte indberetninger på tilbudsportalen fungerer som tilbuddenes godkendelsesgrundlag. Hvis et

tilbud ønsker ændringer i det givne godkendelsesgrundlag eller midlertidigt ønsker at levere ydelser, der ikke er indeholdt i godkendelsen, skal tilbuddet ansøge socialtilsynet inden iværksættelsen. Indberetninger på tilbud omfattet af socialtilsynet er alle opdateret og i overensstemmelse med de faktiske forhold.

Særligt for plejefamilieområdet

Godkendelse af og tilsyn med generelt godkendte plejefamilier er som øvrige anbringelsestilbud overgået til socialtilsynet. De konkret godkendte plejefamilier godkendes fortsat i kommunen, men typisk kun hvis en generel godkendelse ikke er muligt. Der var i 2017 3 konkrete godkendelser og 17 netværksgodkendelser, som også er en konkret godkendelse. Tilsynet med de konkret godkendte plejefamilier føres via det personrettede tilsyn ved familiegrupperne. Familieplejen understøtter plejefamilien med supervision.

Grundlaget for socialtilsynets generelle godkendelse af plejefamilier er [kvalitetsmodellen for plejefamilieområdet](#). Alle nye familier skal gennemføre et 5 dages grundkursus, som afholdes af socialtilsynet i samarbejde med SOSU Nord. Når kommunen anbringer et barn i en godkendt plejefamilie, har kommunen ud over det personrettede tilsyn også ansvaret for supervision og relevant efteruddannelse af den konkrete plejefamilie. Socialtilsynet fører det generelle tilsyn.

Kommunen har fortsat et ansvar for rekrutteringen af plejefamilier, så man kan leve op til forsyningsforpligtigheden på området. Ultimo 2017 har der ikke været den store interesse for vores rekrutteringsmøder, derfor har vi reduceret vores informationsaftner til 2 møder årligt. Socialtilsynet oplever en nedgang i antallet af ansøgninger om godkendelse fra plejefamilier. Visitationen og Familieplejen har en opmærksomhed på, hvordan vi skabe en øget interesse for plejefamilieområdet.

Familieplejens udfordring er at finde plejefamilier, som matcher til de børn og unge, som Aalborg Kommune har brug for at finde plejefamilier til. Anbringelsesmønsteret er forandret, og vi står overfor en udfordring i forhold til at rekruttere plejefamilier, som kan godkendes til høj belastning. Socialtilsyn Nord oplever, at der er færre henvendelser i den kategori.

Det kan være problematisk, at tilsynet godkender en plejefamilie til op mod fire plejebørn, idet de børn og unge der ofte anbringes har brug for et lille og overskueligt miljø, skærmning etc. Endvidere er det rent juridisk ikke muligt for Aalborg Kommune at lave en bindende aftale med en plejefamilie, om ikke at tage andre børn eller unge i pleje, vis de er godkendte til det. Hertil kommer så mulige problemstillinger med plejeforældrenes beskæftigelsesgrad uden for hjemmet og hvor mange vederlag, der kan vurderes som acceptabelt at modtage samlet i en plejefamilie. Familieplejens oplevelse er, at Socialtilsyn Nord er begyndt at vurdere på plejeforældrenes beskæftigelsesgrad uden for hjemmet i forbindelse med godkendelse, hvilket er positivt.

Matchspecialet i Familieplejen arbejder med udgangspunkt i Tilbudsportalen, og er i løbende dialog med socialtilsynet i forhold til kriterier, opdateringer mm. Der opleves uensartethed i de fem socialtilsyn. Fx antal af ledige rum til plejebørn samt antal godkendelser til plejebørn.

Matchkonsulenterne i Visitationen og Familieplejen og godkendelseskonsulenterne i Socialtilsyn Nord afholder kvartalsvise samarbejds-møder. Her drøftes mulige og ledige plejefamilier, samt muligheder for forandringer og forbedringer. Der er et godt samarbejde og en god dialog med Socialtilsyn Nord om rekruttering og godkendelse.

Klagesager

For tilbud omfattet af tilsyn fra BDO foreligger en klagevejledning til brugere og pårørende, der udleveres ved indskrivning. Klagevejledningen orienterer brugere og pårørende om deres rettigheder og mulighed for at klage over forholdene på det pågældende tilbud. Der er i 2017 ikke indkommet klager til Børne- og Familiesekretariatet vedr. de omfattede tilbud.

For tilbud omfattet af socialtilsynet er socialtilsynet forpligtet til at sikre sig, at brugere og pårørende er bekendte med muligheden for at klage, hvis man oplever bekymrende forhold eller lignende. Klager til socialtilsynet kan fra borgere leveres anonymt via whistleblower ordning. Underretninger fra andre offentlige instanser er ikke anonyme. Forvaltningen bliver ikke nødvendigvis orienteret om eventuelle klager, der indgår. Socialtilsynet undersøger og vurderer på det indkomne, om det giver anledning til yderligere reaktion. Forvaltningen er ikke bekendt med, at der er indkommet underretninger eller klager til socialtilsynet over forvaltningens tilbud.

Ved ekstraordinære episoder på tilbuddene orienteres socialtilsynet om håndteringen. Fx hvis der er et særligt kompliceret forældresamarbejde eller ved episoder med opdaget misbrug/handel med stoffer. Socialtilsynet har i enkelte tilfælde bedt om yderligere redegørelse. Håndteringen af episoderne inddraget i øvrigt i det generelle tilsyn med tilbuddene.

Socialtilsynet har mulighed for at træffe afgørelse om skærpet tilsyn og påbud. Der er på forvaltningens tilbud varslet påbud på 2 tilbud. Begge varslinger er afværget. Der er ikke truffet afgørelsen om hverken lukning, påbud eller skærpet tilsyn i 2017.

Målsætninger og fokus for tilsynet 2018

Ud fra de enkelte tilsynsrapporter, årsrapporten fra BDO og ovenstående årsberetning vil fokuspunkter i 2018 på tilsynsområdet i Familie- og Beskæftigelsesforvaltningen være:

- Fastholde det gode samarbejde med Socialtilsyn Nord. Herunder sikre relevant orientering til tilsynet
- Fastholde det gode samarbejde med BDO
- Fortsat deltage aktivt i dialogen om udviklingen af socialtilsynet og kvalitetsmodellen
- Sikring af opsamling og opfølgning på både generelle og konkrete anbefalinger fra de eksterne parter
- Fastholde kvaliteten i medicin håndteringen igennem intern opfølgning samt mulighed for råd og vejledning i Børne- og Familiesekretariatet
- Kvalitetssikring og vedligeholdelse af oplysningerne på Tilbudsportalen
- Fortsat fokus på rekruttering af plejefamilier. Herunder plejefamilier, der ønsker godkendelse til høj belastning.

Bilag 1 - Tilbudsliste eksternt tilsyn 2017 (følger organisering i 2017)

Tilbud under Socialtilsyn Nord	Oprettelses- /visiteringsparagraf	Tilbudsportalen
Kirkens Korshær:		
Herberg	SEL § 110	X
Bofællesskab	SEL § 110	X
Krisecentret for Kvinder	SEL § 109	X
Svenstrupgaard:		
Forsorgshjem	SEL § 110	X
Det alternative plejehjem	SEL § 107 og 108	X
Dagbeskæftigelse	SEL § 103	X
Aktivitets- og samværstilbud	SEL § 104	X
Misbrugsafsnittet		
Stofbehandling	SEL § 101	X
Efterbehandlingen	SEL § 107	X
VoksenBøgen	SEL § 107 og 108	X
Vesterlund	SEL § 66, stk. 1 nr. 6	X
Vokseværket	SEL § 66, stk. 1 nr. 6	X
Døgncenter Nibe	SEL § 66, stk. 1 nr. 6	X
Døgncenter Sulsted	SEL § 66, stk. 1 nr. 6	X
Dauids Allé	SEL § 66, stk. 1 nr. 6	X
Specialinstitutionen Bøgen	SEL § 66, stk. 1 nr. 6	X
Stjernehusene	SEL § 66, stk. 1 nr. 6	X
Danahus	SEL § 66, stk. 1 nr. 6	X
Tilbud under BDO	Oprettelses- /visiteringsparagraf	Tilbudsportalen
Rådgivnings- og Behandlingshuset	SEL §11 / §52, stk. 3	
Børnehus Nord	SEL § 50 a	
Vissegård	SEL §52,stk. 3 + Folkeskoleloven	
Bådgruppen	SEL §52,stk. 3 + Folkeskoleloven	
Ungerådgivningen	SEL §11-12 + §52, stk. 3	
Familiehuset Bisgård	SEL §11-12 + §52, stk. 3	
Barnets Hus	SEL §32	X
Specialbørnehavegruppen 6'eren	SEL §32	X
Specialbørnehavegruppen Gl. Kongevej	SEL §32	X
Specialbørnehavegruppen Fantasia	SEL §32	X
Specialbørnehavegruppen Bakkegården	SEL §32	X
Marte Meo Børnehaven	Dagtilbudsloven	
Observations- og behandlingsbørnehaven Stampe	SEL § 32	X
Væksthuset	Dagtilbudsloven	

Specialgruppen i Fritidscentret Vesterkæret	Dagtilbudsloven	
Specialgruppen i Fritidscentret Fristedet	Dagtilbudsloven	
Specialgruppen i Fritidscentret Højvang	Dagtilbudsloven	
Specialgruppen i Fritidscentret Gl. Kongevej	Dagtilbudsloven	
Substitutionsbehandlingen*	SUL §142 + § 104	
Godthåbskolen	SEL §52,stk. 3 + Folkeskoleloven	
Øster Uttrup Skole	SEL §52,stk. 3 + Folkeskoleloven	
Bakkeø	SEL §52,stk. 3 + Folkeskoleloven	
Træningshøjskolen		
Poul Pagh's Gade Kollegiet	Lov om aktiv beskæftigelse / SEL § 85	
Træningshøjskolen - dagtilbuddet	Lov om aktiv beskæftigelse	
Træningscentret for børn og unge	SEL §11 og SUL §140	
Projekt VIA	Lov om aktiv beskæftigelse	
Astma- og allergibørnehaven Hyldehaven**	Dagtilbudsloven	

*Inkl. medicintilsyn

**Kun medicintilsyn